

skal ydes Penge af Statskassen, for det kan jeg sige mig selv er forgæves efter den Opfattelse, som den ærede Minister har givet til Rende baade heri Tinget og i det andet Ting, og som nu har fundet Tilslutning hos den ærede sidste Taler. Men der er jo ganske vist en anden Maade, paa hvilken vi kunne komme disse Kreditforeninger til Hjælp, uden at Statskassen behøver at lide noget Tab derved, og det skal jeg komme til om et Øjeblik. Jeg tror, at det vil næsten være en Retfærdighedshandling.

I 1889 konverterede disse Foreninger 23,800,000 Kr. Derved paadrog de sig en Gæld af 971,579 Kr. 21 Ore. Nu har det Forslag, her foreligger, været vedtaget flere Gange i det andet Ting, ja ikke med den samme Sum, men dog med Tilfud af Statskassen. I dette Ting sluttede vi i 1891 med den Lov, som allerede er nævnt af de foregaaende Talere, nemlig Loven af 30. Marts 1892, men denne Lov kom vel at mærke kun de ny Interessenter til gode og ikke de gamle, thi de skulde jo ikke have Pantebogsattester, og det var dem, der skete Nedsættelse ved. Ganske vist vedtoges det tillige, at den ene af Revisorerne, det vil sige Statens, skulde lønnes af Statskassen, men det var jo i og for sig en meget rimelig Ting. Derfor er Stillingen nu saaledes, at Medlemmerne af disse Kreditforeninger skulle yde 5½ pCt., medens de andre forlængst have faaet Nedsættelse i deres aarlige Udgifter. Det er egentlig Statsgarantiens Skyld, ja, det vil sige, Statens Forhold til dem. Det har naturligvis i en anden Henseende været til stor Gavn for dem derved, at deres Obligationer ere komne i en lidt højere Kurs — det skal erkendes — men i en anden Henseende have de haft betydelig Gæne af denne Statsgaranti. Vrede Medlemmer ville erindre, at i 1887-88, saa vidt jeg mindes, var der et Forslag fremme om at give en Amortisationstid af 58 Aar, men paa Grund af Uenighed mellem Tingene, blev det ikke til noget. De andre Kreditforeninger have, uden at henvende sig til Lovgivningsmagten, forlænget deres Amortisationstid endogsaa langt ud over 58 Aar, og det har været en Grund til, at Interessenterne saa tidlig have kunnet mærke, at der blev konverteret, idet Afdragene derved bleve mindre. Dernæst have de andre Kreditforeninger kunnet anvende deres Reserverfond til Udgifterne ved Konverteringen, men det have Husmandskreditforeningerne ikke kunnet paa Grund af det Forhold, de staa i til Staten. Vrede Medlemmer ville altsaa se, at det just ikke altid er heldigt at være i Forbindelse med

Staten; man har ikke den Frihed, som man i Forvejen havde.

Naar det nu er saaledes, forekommer det mig, at Sagen kunde lettes netop i Forhold til de ældre Interessenter ved Hjælp af Reserverfonden. Jeg slutter mig fuldstændig til, hvad det ærede 1ste Medlem for 7de Kredts (Steel) udtalte, men jeg gaar noget videre eller tager det paa en noget anden Maade, idet jeg vil henstille, om det dog ikke nu skulde være muligt, da Reserverfonden har naaet 1 Mill. Kr. for den ydste Forenings Vedkommende og lidt over 200,000 for Østifternes, at give det Restbeløb af lidt over 150,000 Kr. som Konverteringsgælden endnu andrager, af Reserverfonden. Jeg ser ikke, at der derved vil kræntes nogen Interesse. De Kreditforeningers Reserverfond, som jeg her taler om, ere nu over Gennemsnittet af Kreditforeningernes Reserverfond i det hele. Kreditforeningernes Hovedstol er jo omtrent 500 Mill. Kr.; de have kun en Reserverfond af tilsammen 15-16 Mill. Kr. Altsaa er 1 Mill. Kr. i Reserverfond til noget over 20 Mill. Kr. i Hovedstol over Middeltallet eller Gennemsnittet af Kreditforeningernes samlede Reserverfondens Størrelse. Skulde der derfor nu være noget i Vejen for, at Kreditforeningerne, for saa vidt de ønske det — og det kan jeg ikke tvivle om, naar de kunne faa Lov til det — tage dette Beløb af Reserverfonden og benytte det til at afbetale Restgælden med? Saa ville de faa en Lettelse, og det forekommer mig at ville være en Retfærdighedshandling mod de ældre Interessenter, som hidtil ikke have haft, og af hvilke mange vist ikke faa mindste Nytte af Reserverfonden. Skal det nemlig blive ved at gaa paa den Maade, som det er gaaet hidtil, saa vokser vel Reserverfonden, men Interessenternes Tal vokser ogsaa, og Reserverfonden naar aldrig saa vidt, som den skal naa, i alt Fald ikke i en overskuelig Fremtid, nemlig til at blive 5 pCt. af Laanbeløbet, og først naar den Tid er kommen, skal det ifølge Statutternes § 37 tages under Overvejelse, hvorledes Overstuddet af Reserverfonden over de 5 pCt. skal komme Interessenterne til gode.

Det var jo oprindeligt Meningen, at man vilde søge saa vidt muligt at stille Husmandskreditforeningens Interessenter lige med de andre Kreditforeningers. Vrede Medlemmer ville se, at det slet ikke er slet. Det er dog meget store Udgifter at skulle blive ved med 5½ pCt. indtil 1898. Jeg stiller derfor det Spørgsmaal til den højtærede Indenrigsminister, om det ikke administrativt kan lade sig gøre — jeg har ikke